

ЖИДИ, ЖИДА ЗИ ЛИТЕРАТУРА.

Nr. 29.

MERCURIU, 20. IULIU

1855.

ОНД ЕПИТАФ.

(Капетъ.)

Къtre ачеаста таікътма квщета а тъ късътори авжндз пептръ ачеаста тай твлте пропгнери din партеа челоръ тай авді сътені, ші ті аз че-рвтъ дп ачеаста ші пъререа тмеа. Ез iamз спгсз къ соуда че воескъ а лва нз кавтъ се аівъ зестре, чі се фіе біне кресквть, дпделеантъ ші темъ тоаре de Damnezez. Ачеастъ пропгнери статор-пкъ а тмеа аз пгсз пе таікътма пе гжндзрі. Ля ноi веніа знеорі о кългърдцъ вътражъ дела нз скітъ съракъ; ачеаста de твлте орі ворвіа de о пеноатъ а ei каре рътжндз орфантъ де пъріндз дпкъ de мікъ о крескксе лжпгъ джнса дп то-настіре, о дпвъдасе а чіті, а скріе, а сокоті, квтъ ші тотъ лвкргъ de тжпъ ші ікопоміа касеi ші къ арз допі сеi гъсеаскъ нз соуда потрівітъ ei каре се i поатъ фаче ферічіреа, фіндз въ нз военіте „а о сілі“ съ се факъ кългърдцъ дптр' о върстъ атж de тжпъръ. Къ атжтеа лаude че вътражна кългърдцъ да пеноаетесі а аїшатъ дп mine o dopindz секретъ а о ведеа. Odать а венітъ вътражна кългърдцъ нз пеноаtъса ла ноi; атв — възвтъ пе Еліза, атв възвтъ ші атв ізвіто квтъ ізвеште чіпева пептръ дптьша оаръ. Атв арътатъ таікътмі къ тъ дпндзплек а тъ късътори, къ ачеастъ kondіціе d'ама дп късъторіе пе Еліза. Бътражна тмеа тетъ фъръ дптързіере а ворвітъ кългърдцъ ші пеноаті ei; чеरереа тмеа а фостъ прітітъ къ въквріе ші песте пгціе зіле преотвлъ а віпеквжпта вірреа поастръ каре са фъкътъ фъръ твръвраре, фъръ келтгелі дешарте ші дп черквлт фаміліеі поастре ші пгдінегорз рв-деiii че авеатъ. № аз треквтъ твлтъ дпне ачеаста ші атв фостъ кешатъ а тъ хіротопісі преотв ачеасті сатъ. Ачеастъ пропгнери ті с'а

първтъ чеа тай таре пороziре пептръ mine, нз пептръ къ ті се да нз постъ дп соудетате, чі пептръ къ ті съ дпкредінда о парохіе нзде птвеатъ ппне дп лвкрапе ші практікъ дпвъдътвріле че прімісемт дп семіндр. Andатъ че атв венітъ атв джченствт нз зея та дпгріжі de даторійе сервіціе толе, ші адгніндзті зтінте къ Domnulz тріміжндз пе апостолі ка се крещтінеаскъ тоатъ лвтъ, леа zics: „Мергжндз дпвъцаці тоате пе-твріле вогезжндз пе ei;“ de нзде зтіеазъ къ нз есте дествлъ а вогеза пе нз отв сатъ пе нз копілъ спре атв фаче крещтінз, чі се кввіе атв ші дп-въда пре езі даторійе адеръратлзі крещтінз. Но ачеастъ темеіз атв deckis скоала пептръ копії сатвлі, нзде дпваду чітітъ, скріс, арітметіка, катіхізмъ, ші атв лвкрапі ве апъратъ треввін-чоасе църангълі. Дп тоате дпшінічіе ші сер-бътторілп ців нз кввжлтъ de дпвъдътвръ къtre попорвлъ тев трасъ din sf. скріптвръ, нзде нз кавтъ а атеші пе сімплі църані къ ворві пом-ноасе ші фофлоріте, фъкжндзі а се тира de дп-въдътвра тмеа, чі кавтъ а ле дпдреп'я пъравв-ріле, а ле дпважні карактерлз, аі фаче нзпі че-тътъцепі, нзпі църіндз de фаміліе, ші спгспі кре-дінчоші ші тврчіторі. Попоранії mei de ші тай дптжі ші прівеа къ пепльчере, фінда къ пічі одать нз тъ adgnatъ къ ei ла кврцітъ, дарз ажтъ тъ респектеазъ ші тъ аскілтъ къ драгосте, фіндз totz d'a зна тата але серві, а пмжнде къ чеi че пмжгъ, а свфері къ чеi дптрістані, а дп пъка пе чеi дпвръжві, а сфьтві чеi рѣтъціді ші ai дптоарче дп калеа аdevервлзі, а къзта пе чеi болраві ші а те рвга пептръ ei. Nicі одать отв н'а бътатъ ла зша тмеа ші съ нз тъ сілескъ атв фаче се еасъ консолатъ. Соуда тмеа тъ ажтъ дп остееліле толе, ea дп-ваду карте ші лвкрап тжпілорз пе фетеле ші фе-тіеiе тіпере din сатъ ле ворвеште адеса пептръ

ші житільдіреа лор. Детермінарае формае трып-
гіврілор. Христоматіе de ввкъді алесе din Авторії
класічі, таі въртос din Евтропіз. Корпеліс. Не-
пос ші Амвросів.

Штііпделе патврале: Зоология попу-
лярь, Ботаніка популярь, каліграфія.

Класа III.

Реліціа: Даторіле торале а де отвакі
крештін, десволтате не ларг:

Літва Ромъпъ ші Латіпъ, репетідіа
челор de mai със кв есамінареа рігвраась. Апоі,
сінтактіка конкорданіі ші а рецітвлі, жп тоатъ
житіндереа. Есерчідіе непрекврматъ din літва
Ромъпъ жп чеа латіпъ ші вічеверса.

Історіеа ші Цеографіа: I. Історіеа ві-
версалъ, таі алес а Ромъпілор, політікъ ші віс-
річеаскъ, пъпъ ла апъл 1850, Цеографіа респектівъ.
II. Історіеа вівіверсалъ, таі алес а Ромъпілор, по-
літікъ ші вісірічеаскъ, пъпъ ла апъл 1850: Цео-
графіа політікъ пі вісірічеаскъ.

Штііпделе математіче I. Алцевра ші
Арітметіка: челе 6 спеде кв літере ші кв пътре,
пермтациі, комбінації, парентезе. II. Din цеомет-
ріе черквя кв діверсе конструкції жп пътврда-
ти жппреціврь лв; квріпсва, чіркофірепца лв
камівалате. Штііпделе патврале: Мінералоціа, Фісіка
популярь, Десемпвла.

Класа IV.

Реліціа: Історіеа вісірічеаскъ, дела жп
темеіереа крештіністві пъпъ жп зілеле поастре.

Літва Ромъпъ ші Латіпъ: репетідіа
челор de mai със кв есамінареа рігвраась, апоі,
сінтактіка тоатъ, ші таі въртос въсъл тодбрілор.
Есерчідіе непрекврматъ din літва Ромъпъ жп чеа
латіпъ ші вічеверса. Христоматіе de ввкъді алесе
din авторії класічі, таі въртос din Кврдіз, Сал-
стів, Іастін, Іеронім ет.

Статістіка Европеі ші Цеографіа по-
літікъ. Статістіка Асіє, Афріче, ші Амеріче,
ші цеографіа політікъ. Штііпделе математіче: I. Алцевра ші Арітметіка: рапортврі
комп'єс кв аплікаціеа; Еквадій de 1 град кв о-
пеквосквтъ. II. Стереометріа: посідіеа ліпілор
ші а плапврілор възъ кътъръ алтъ, вігіврі соліде,
спеди прінчіпale de корпврі, формаеа ші детер-
мінареа лор.

Штііпделе патврале: кртареа ші жпкес-
іереа фізічеі популяр. Десемпвла.

Класа V.

Реліціа: черетовіле вісерічешті кв жп-
сінтареа лор чеа сімволікъ.

Літва Ромъпъ ші Латіпъ; репетідіа
челор de mai със, апоі, періодіка, фігвріле грама-
тікале, Syntaxis ornata, Слілістіка, Prosodia, Ме-
тріка. Есерчідіе граматікале ші Стілістіче жп
версі, жп ромъпеште ші жп латінешті. Livius,
Ciceronis orationes faciliores, Ovidii elegiae ші din
St. Augustin.

Літва Греакъ: Граматіка літвеі гречешті
жп коміараціе кв літва латіпъ. Есерчідіе din
літва латіпъ жп чеа гречеаскъ ші вічеверса.
Христоматіе de ввкъді алесе, вішоаре, сакре ші
профапе, таі алес din Ст. Ігнатіе, С. Полікарп ет.

Історіеа ші Цеографіа: I. I. Історіеа
вівіверсалъ пе ларг, жп легътвръ прагматікъ пъпъ
ла ресвоаіеле півіч. Цеографіа респектівъ ка вазъ.
II. Історіеа вівіверсалъ пъпъ ла къдереа Імпері-
алі Roman de la Апъс. Цеографіа респектівъ.

Штііпделе математіче. I. Алцевра
жп тоатъ житіндереа ei, кв діверсе аплікаці. II.
Цеометріа елементаръ. Прінчіпі de механікъ жп
тесврареа спацівлі ші а пітерілор.

Штііпделе патврале. Історіеа патвраль
систематікъ: Мінералоціа, Фітологіа ші Зообіоціа.
Антраполоціе.

Класа VI.

Реліціа: Патролоціа сав жпвъщтвра съпді-
лор пъріпці.

Літва Ромъпъ ші латіпъ, репетідіа
челор de mai със; апоі, есерчідіе граматікале ші
стілістіче, жп просъ ші жп версі, жп ромъ-
пеште ші жп латінешті, Антікітъціе. Caesar,
Ciceronis Orationes, Ovidii Metamorphoses, Міто-
лоціа. Din пъріпці латіні: Ioan Kasiean ші Свя-
тічів Север. Літва Греакъ: граматіка літвеі гре-
чешті кв тоате регзелеле ei, жп коміараціе кв чеа
латіпъ. Есерчідіе din літва латіпъ жп чеа грече-
аскъ, ші вічеверса. Христоматіе de ввкъді алесе
din авторії класічі, таі алес din Xenophon, Суго-
паедіа, Чіріл, Оріцен, Dionicіz Ареопацітъ, Іастін
Мартірв, Аптенагора, Ст. Кіріл Іерусалімеанв ет.

Історіа ші Цеографіа: I. Історіа ві-
віверсалъ пе ларг, жп легътвръ практікъ пъпъ
пе тімпвд крчіателор, апъл 1096. Цеографіа
респектівъ. II. Історіа вівіверсалъ пъпъ ла къдереа
Імперіалі Бізантін, Цеографіа респектівъ.

Штііпделе математіче: Теоріа фізи-
чілор ка десволтареа залтеріоаръ а Алцеврі.

ікономія касеї, decspre даторіїлे лорв ка фііче, ка
соції ші ка таіте; ле аратъ къ дақъ върваділорв
ле есте псь јпсърчіпареа а лвкврі кжтпзріле,
ші а таічи ла лвкврі греле афарь de кась, пз
таі пзділ ле сжотв даторіїле лорв жп лъзвтв
касеї. Пзділ тімпв дзпъ веніреа поастръ аічі атв
възвтв о префачере тінгнать жптре тоді сътепії,
ші ачеаста не фаче пз пзділ таіпгжере. De ші
сімбріа поастръ е тікъ не каре пріїтів de ла
пропріетарзл таіпії, дарв из кжтпзтаре ші кз іко-
номіе атв ажкпс жп старе а авеа тоате челе тре-
квіпчоасе, ші че есте таі твльз а пзтва пріїті
не орі че стреіпші кълъторв че трече пе аічі. Про-
пріетарзл ші соціа са жпндз віпв аічі жп тімпвл
верії аз чеа таі маре твльзтміре а не авеа жп
соціетатеа лорв, візітеазъ adece орі скоала, ші
адвк totв deазва таі твлье кърді пептв копії
сърачі ші сіліторі, пзтва пзділ фаче ші вк. лві
пептв фетеле че сжотв сжот жпвъдътвра соції,
теле, адвкжнде таі твлье дарврі de каре штіе
къ плакз сътенчелорв. Астфелв есте петречерека
тіа аічі, твльзтмітв de соарте тіа, фіндз къ по-
чів фаче віпв жп стареа жп каре тъ афлз, креде
Domnule къ п'аш вреа се о скітв пічі къ тропвл
зпзі епісконз. .... Мвльзтмітв de віна пріїтіре
а преотвзл ші де пріїпвріле лві челе піліе
de віанітате m'am decspрдцтв de джпшії въ пъ-
реpe de ръз; ла порпіреа тіа елз тъ віпекв-
вжитъ, рзгжндтъ ка се пзлз вітъ; ші totв део-
датъ дақа жптжтлареа ва фаче а маі трече пе
ла ачелз сатз, сь пзлз околеск. Neamз decspрдцтв
зікжндз: o Doamne! дъ-не маі твльді асеменеа
преоді ші пъсторі адеvъраді ші сканьие de ино-
крайі ші de фарісеї. .... — * *

ШКОЛЕЛЕ ЧЕЛЕ DE МБСТРЬ din Moldova.

(Ва зрта).

B. Програмъ.

De обіектеле че аз а се пропгне, жп челе опт
віллсе цімпасіале а ле жпвъдътвреі de градзя II.

Класа I.

Реліціа: Історія съпть а венівлі Тестамент; Історія съпть а позолзі Тестамент, Літва Ромъпъ ші Латіпъ; Граматіка літвеі Ромъпшті ші Граматіка літвеі Латіпе пзрреа жп
шоппардзе къ Граматіка літвеі Ромъпе; фортуле

ординаре ші регулате; регулате цеперале а ле
сінтактічі. Есерчії пеprекртате din літва Ромъпъ жп чеа латіпъ ші вічеверса: Христоматіе de ввкъді алесе зпюаре, жп літва латіпъ. Історія ші Цеографіа: I. Історія Романілор пъпъ пе
тімпвл ресбоаэлор пзпіче. Цеографіа респектівъ ка вазъ ла ствдія Історії. Цеографіа съпть а
веківлі ші позлзі тестамент. II. Історія Романілор пъпъ ла къдереа Імперізл de апвс, 476. Цеографіа респектівъ. Цеографіа вісеріческъ, пе
тімпвл Апостолілор, съв Константін тареле ші Іустініан Імператорэл.

Штііпделе Математіче: I. Пріодіній de Алцевръ пзрреа жп жпсодіре къ арітметіка,
челе 4 Спедії жппрезінь къ фръпврілө. II. Din
Цеометріе: лінія віпгівлі, лініїле паралеле, кон-
стріреа трівпгіврілорв ші паралеллогрателор,
ші арътареа пропріетцілор лор пріпчілал.

Штііпделе патврале, калкографіа саz
дескріереа черівлі ші а пътъпвл, посідіа ші
тінікареа пътъпвлі пострз жп спація латіе,
II. Цеографіа математікъ, ші фісікъ: Мъріле.
ріврілө, вскатв, твпції ет штііпделе математічі
ші патврале се вор пропгне пзтва ка ажітътоаре
саz свбцидіаріе дзпъ скріторії чеi таі ввпі; калі-
графіа.

Класа II.

Реліціа: Догтеле реліціеі крещтіне дес-
волтате пе ларг, Тіпіквя вісеріческ.

Літва Ромъпъ ші латіпъ, репетіціа челор de
евс, апоі фортуле челе таі рапі ші челе перев-
глате; Сіптакса копкорданціеі ші регулате прі-
чіпвале а ле сінтаксіеі Редішель. Есерчії пе-
пекртате din літва Ромъпъ жп чеа Латіпъ
ші вічеверса. — Христоматіа de ввкъді алесе din
Авторій класічі сакрі ші профапі, таі вхртосз din
Аврелів Віктор ші Федрз, din Тертбліа, Арпзвіз
ші Лактандіз ші алтеле.

Історія ші Цеографіа I. Історія Еісантіпъ а
інквіслор Барварілор, жп Імперізл Балгаро-Ро-
мъп пъпъ ла апвл 1096, Цеографіа респектівъ.
Цеографіа вісеріческъ пъпъ ла апвл 1857. II. Історія
Крвіателор ші а Ромъпілор політікъ ші Бі-
серіческъ пъпъ ла апвл 1453, Цеографіа респек-
тівъ, політікъ ші вісеріческъ.

Штііпделе математіче. Алцевра ші
Арітметіка, пропорділе, регулате de треi, къ дівер-
селе ei аплікації, тъсгрі ші грэстыді. II. Din
Цеометріе; детермінараа фігурелор къ треi ші таі
твлье латврі ші калкографіа лор, трансформарев

Тригонометрія планъ ші сферікъ. Механіка елементаръ; аплікація да тъсврареа спацівлі ші а пітеріоръ.

Штііпцеле Натврале: Фізіка кв зівторъ математиче, жи тоатъ дітіндереа еі, **Мітродвчереа** жи **Філософія, Псіхологія.**

Класа VII.

Релігія: Реторіка жи цеперал ші реторіка вісерічеаскъ жи спедіал.

Літва ро тъпъ ші латіпъ; Есерчіді граматикале ші стілістіче, жи просъ ші жи вересрі; жи ро тъпеште ші латіпеште, Tacitus, Ciceronis Orationes, de inventione, Rhetorica, de Oratore, de Claris Oratoribus. Virgilius, Horatius; din пъріоді латіні: Boehm, Dionicis, Ecclies et.

Літва Греакъ; граматіка літвей гречешти ші а діалектелор, таі въртос а челзі Ionik. Есерчідіе din літва латіпъ жи чеа греческъ ші вічеверса. Ксенофон, Demosthen, Erodot, Омер, Ст. Григоріе Nazianzenъ. Ст. Ioan Христостомъ; Ст. Васіліе чел таре ет.

Історія ші Цеографія: Історія віверсалъ не ларг, пъпъ ла апзл 1650: цеографія респективъ: II. Історія віверсалъ не ларг, пъпъ ла апзл 1850; цеографія респективъ.

Штііпцеле математиче: Теорія функцій не ларг. Цеометрія аналітікъ. — Механіка елементаръ Аплікація да тъсврареа спацівлі ші а пітеріоръ.

Штііпцеле патврале: Химія цепераль.

Філософія. Лодіка ші Метафісіка.

Класа VIII.

Релігія. Poezia жи цеперал ші поезія Вісерічеаскъ жи спедіал. Теолоціа фондаменталь.

Літва ро тъпъ ші латіпъ. Есерчідіе жи просъ ші жи вересрі жи ро тъпеште ші жи латіпеште, Ciceronis opera philosophica, Tusculanae quaestiones, de finibus, de officiis. Horatius; imprimis ars poetica; din пъріоді латіпепті: Icidor din Іспола, Ст. Авсельм.

Літва Греакъ: Есерчідіе din літва Греческъ жи чеа латінаескъ ші вічеверса. Твчідід, Ешіл, Софокле, Евріпід, Піндар, Чіріл де ла Александрия, Ioan Damaskin ет.

Статістіка Европеі. Статістіка Асієі, Афрічей ші Амерічей, Статістіка Бісерічеаскъ.

Штііпцеле математиче. Калквля діврепдіал ші інтеграл, аплікація да тъсврареа спацівлі ші а пітеріоръ.

Штііпцеле патврале: Астрономія ші механіка череаскъ.

Філософія. Філософія тораль ететіка.

С. Програмъ.

Де об'єктеле че аз а се пропнє жи челе підрѣ класе але факультъдеї теолоціче.

Класа I.

Історія вісерічеаскъ де да життєвіера крештінствівлі пъпъ жи зілеле поастре.

Мітродвчереа жи кърділе пъзьлі Тестамент

Денпріндереа кв тестъл оріціал греческъ ал пъзьлі Тестамент.

Археолоціа Біблікъ ші Евреаскъ. **Мітродвчереа** жи кърділе веківлі Тестамент, ал Исторія веківлі Тестамент.

Тілікъл ші къптьріле вісерічешті.

Класа II.

Теолоціа тораль.

Літва Еленаескъ дів фондамент.

Ерменевтіка пъзьлі Тестамент дівъ тестъл

оріціал ші Есесетіка.

Археолоціа Біблікъ ші din літва Евреаскъ. — Ерменевтіка веківлі Тестамент дівъ тестъл оріціал.

Тілікъл ші къптьріле вісерічешті.

Класа III.

Теолоціа Пастораль; Патрістіка ші депріндереа кв тестъріле оріціале а ле пъріоділор вісерічешті. — Ерменевтіка дівъ тестъл оріціал ші Есесетіка веківлі Тестамент. — Педагогіка, ші Теолоціа компаратівъ а deoconвітілорғ конфесії ші ретідій. Тілікъл ші къптьріле вісерічешті.

(Ва зрма.)